

ХРОНИКА НА ЕДНА ПРЕДИЗВЕСТЕНА СМЪРТ

НАЧАЛОТО

Започваше лятото на 1981 година. Дните ставаха по-светли и топли, но първо се промени утрото. Сутрешният въздух нямаше онази предразпо

препарати, които струват валута, е нецелесъобразно. А и без това миризмат се не трасеше. Не повярвахме, когато дезинфекторите казаха, че до този момент димки не са употребявани, но и на тях ни прави впечатление, че в града мириса на димки. Повторихме на

фесионални заболявания и оказване съдействие като методист по въпросите, свързани със защитата от химическо оръжие. Поводът за поканата бе невинен, но въпреки това химичите от инспекцията не се побояха да му разкажат всичко, да го заведат на Ду

АПОКАЛИПСИС СЕГА?

Ако имаме пари, много пари — милиони, милиарди щатски долари или злато, щяхме да поканим Френсис Форд Копола в Русе да снима нов вариант на шумелния си филм. Защото вече девет години нашият град агонизира и изживява хлорен апокалипсис. Дори и последната информация по телекса на БТА от 29 август т. г. за разговора по телефона на Андрей Луканов с Петре Роман за екологичната обстановка в Русе не разсея съмнението докога трансграничната чума ще продължава да трови 200 000 жители в името на българо-румънската дружба. Ответният удар с атомните електроцентрали край Козлодуй и Белене дойде незабавно, внушавайки алюзията „Надежда всяка тук оставете!“

Екосиндромът Русе — Гюргево разви чудовищни метастази, кошмарните обгазявания, вещаещи бавна смърт, не престават въпреки обещанията на двамата премиери. Докога ще правят на решето дробовете ни! Докога ще превръщат Русе в една страшна лаборатория за мутанти! Докога децата ни ще се раждат с генетични аномалии! Докога ще търпим дипломатическите лъжи на две безсилни правителства и съществуването на тази долина на големата химия откъд Дунава, която погребва живота в един съспан от приумиците на овластени бездарници град!

Днес ви предлагаме следващото разкритие от едно „Проучване на здравното състояние на населението в гр. Русе във връзка със замърсяването на атмосферния въздух от Гюргево“, крито в папките от 1988 г., и първия от поредицата разкази на к. м. н. д-р Константин КОЛЕВ — директор на ХЕИ в Русе, за екологичната ни трагедия.

„Русе днес“

лагаща свежест, която приймава за още няколко глътки въздух във все още топлото легло. Събуждаш се с чувството на неотиняла умора и бързаш да станеш. Въздухът има нещо остро и това усещане е познато. Мирисе особено. Такава миризма имат димките с хлороорганични препарати „Линдан“, които Хигиенната инспекция използва от години в борбата срещу комарите. Този начин на противокмарна борба се оказва най-евтин, най-ефективен, лесно приложим и затова предпочитан от дезинфекторите.

Рано бяха започнали. Най-малко имаше престараване. Над целия град се носеше проклетиет мирис.

Започнаха оплаквания и обаждания на граждани. Явно вместо да се изпийшат вежди, т. е. да се унищожат комарите, се вадеха очи. Защото какъв е смисълът да живееш в отровен град, дори и без комари. Дезинфекторите бяха предупредени да престанат с обработките. Благовидният предлог бе, че започва дъждовният период и прахосването на

реждането си, но се вслушахме в предположението, че може би „Растителна защита“ обрботва уличните дръвчета и градинки. От „Растителна защита“ отговориха, че обработките против вредителите на уличните насаждения не са започнали. От своя страна попитаха дали ХЕИ не прави нещо. Започна да се оформя почти криминална история.

На гражданите, които се интересуваша на какво мирисе и защо, отговоряхме, че това е миризма на препарати срещу комари. Ние бяхме убедени, че действително е така. Вероятно дезинфекторите използваша димките късно вечер и с това си осигуряваха добър инсектициден ефект и добро служебно спокойствие. По-късно се появиха и слухове, че миризмата идва сутрин рано, откъм север (никой не искаше да спомене за Румъния). Дори и днешните храбреци).

Полутайно, като при заговор, няколко сътрудници от инспекцията решиха да поканят в Русе един от нашите големи химици. Той работеше в Института по хигиена и про

нав мост и да му връчат подигурен далекоглед. Сега тази история звучи тривиално, но не и тогава.

Трябваше да признаем, че цялата тази операция се осъществява със съдействието на митничарите. И защо не. Те първи и най-много страдаха от обгазяванията. Мисля, че и далекогледът бе техен. Наблюденията от Дунав мост продължиха три дни. Цялата приречна площ на отсрещния бряг бе една огромна строителна площадка, където някой вече правеше нещо. Но за добро или за зло нещо бе завършено. Срещу нашия бряг, или по-точно срещу Националния музей на транспорта, един комин бе започнал да дими. Димеше упорито, невъзмутимо... Димът, леко жълтеникав, тежък и мазен, бързо падаше към земята и образуваше постоенна марана.

На третия ден нашият гост каза: „Не ви завиждам. Това може да бъде само завод за хлор!“ А когато си стискахме ръце за изпращане, добави:

СЪПОСТАВКА НА РЕГИСТРИРАНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА И ВЪЗПАЛЕНИЯ НА ОКОТО В ДНИ С ОБГАЗЯВАНЕ И КОНТРОЛНИ ДНИ

Нозологични единици	1986		1987			
	Регистрирани заболявания	Относит. дъл в %	Регистрирани заболявания	Относит. дъл в %		
	при завишени стойности на хлор и минерални киселини	контролни дни	при завишени стойности на хлор и минерални киселини	контролни дни		
Остри инф. на ГДП	3734	2997	124,59	7877	6208	126,88
Остър брон- хит и брон- хиолит	865	575	150,43	1540	1160	132,76
Хроничен бронхит, ринофар- и синусит	635	551	115,25	1373	985	139,38
Хрон. бол. на тонзилите и аденоид.	489	349	140,11	775	551	140,65
Пневмония	530	355	149,30	995	755	131,79
Грип	111	34	326,47	278	200	139,00
Хр. бронхит и емфизем	450	322	139,75	835	499	167,33
Астма	268	129	207,75	506	244	207,38
Възпаления на окото	532	287	185,37	772	615	125,53

„Лоша работа. Уведомете ръководството на града и дано да греша!“

Грешка нямаше! К. м. н. д-р Константин КОЛЕВ